

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
परीक्षा प्रणाली (योजना)

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (**Integrated & Unified Examination System**) को आधारमा **सबैको लागि** निम्नानुसारको हुनेछ ।

लिखित परीक्षा (Written Examination):-

प्रथम चरण	पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण (परराष्ट्र सेवा वाहेकको लागि)	पूर्णाङ्क :- ३००
द्वितीय चरण (परराष्ट्र सेवाको लागि)	पूर्णाङ्क :- ४००

अन्तिम चरण (Final Examination) :-

सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (परराष्ट्र सेवा वाहेकको लागि)	पूर्णाङ्क :- ७०
सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (परराष्ट्र सेवाको लागि)	पूर्णाङ्क :- ८०

१. लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (First Phase)

तालिका (१)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण* (Administrative Aptitude Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	१०० प्रश्न X १अङ्क	१ घण्टा ३०मिनेट

२. लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (Second Phase)

तालिका (२)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
द्वितीय	शासन प्रणाली (Governance Systems)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०प्रश्न X १०अङ्क	३ घण्टा
तृतीय	समसामयिक विषय (Contemporary Issues)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०प्रश्न X १०अङ्क	३ घण्टा
चतुर्थ**	सेवा समूह सम्बन्धी (Service related subject)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०प्रश्न X १०अङ्क	३ घण्टा

** (परराष्ट्र सेवा वाहेकको लागि मात्र)

तालिका (३)

(नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि मात्र थप)

पत्र /विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
Extra Paper I: अंग्रेजी भाषा (English Language)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	सम्बन्धित पाठ्यवस्तुमा दिइए अनुसार	३ घण्टा
Extra Paper II: परराष्ट्र नीति तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध (Foreign Policy & International Relation)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०प्रश्न X १०अङ्क	३ घण्टा

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अन्तिम चरण: - सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)

तालिका (४)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)#	२० मिनेट
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	समूहमा व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation in Group)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	५०	मौखिक (Oral)	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview) (परराष्ट्र सेवाको लागि)	६०	मौखिक (Oral)	

तालिका (५)

***प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test)**

पत्र/विषय	भाग	विषयवस्तु	अङ्क	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	प्रश्नसंख्या X अङ्क
प्रथम/ प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (AAT)	(A)	General Awareness	५०	१००	४०	५० प्रश्न x १ अङ्क
	(B)	Aptitude Test	३०			३० प्रश्न x १ अङ्क
	(C)	English Language Competence Test	२०			२० प्रश्न x १ अङ्क

तालिका (६)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम रूपरेखा/योजनालाई संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) को आधारमा लिखित परीक्षा (प्रथम चरण र द्वितीय चरण) तथा अन्तिम चरण (सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- माथि तालिका (१) र तालिका (२) मा दिइएको अनुसारको लिखित परीक्षा योजना अप्राविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद) सेवाका सबै समूहको लागि अनिवार्य हुनेछ ।
तर नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि तालिका (३) अनुसारको अतिरिक्त पत्र/विषयहरू थप समावेश हुनेछन् ।
- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा माथि उल्लिखित सेवाका सबै समूहको लागि प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्र/विषयको विषयवस्तु एउटै (Common) र अनिवार्य हुनेछ ।
- नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि दरखास्त दिने हो भने सोको लागि अतिरिक्त पत्र/विषयहरू उम्मेदवारले फाराम भर्दा फाराममा निर्दिष्ट गरिएको ठाउँहरूमा अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
- उल्लिखित सबै सेवा र अन्तर्गतका समूहको खुला र समावेशी समूहको एउटै (Common) प्रश्नपत्रको माध्यमबाट संयुक्त र एकीकृत परीक्षा सञ्चालन हुनेछ ।

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

६. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ । तर नेपाल परराष्ट्र सेवाको लागि तालिका (३) अनुसारको अतिरिक्त पत्र/विषयहरूको परीक्षाको माध्यम भाषा अंग्रेजी हुनेछ ।
७. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
८. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
९. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
१०. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
११. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका प्रश्नहरूको उत्तर सोहीभाग/खण्ड/एकाइको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
१२. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्भन्नु पर्दछ ।
१३. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरण (Second Phase) को लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
१४. लिखित परीक्षाको प्रथम चरण (First Phase) मा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको पचास प्रतिशत अङ्क तथा द्वितीय चरण (Second Phase) को प्राप्ताङ्कहरू जोडि कूल अङ्कको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गरिनेछ ।
१५. लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ । अन्तर्वार्ताको पूर्णाङ्क फरक हुनेको हकमा अन्तर्वार्ता फरक फरक हुनेछ ।
१६. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल अङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
१७. यस भन्दा अगाडी लागू गरिएको परीक्षा योजना खारेज गरिएको छ ।
१८. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम लागू मिति : २०६९/१२/२९ (आयोगको मिति २०७९/०५/१३ को निर्णय वमोजिम द्रष्टव्यको बुँदा नं १४ आ.व. ०७९/८० को विज्ञापन देखि मात्र लागू हुने ।)

लोक सेवा आयोग
अप्राविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (First Phase)

प्रथम पत्र:- प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षण (Administrative Aptitude Test)

Part (A)
(नेपाली भाषामा)

1. सामान्य सचेतना

५० प्रश्न × १ अङ्क = ५० अङ्क

- 1.1 भूगोल - नेपाल तथा विश्वको भौतिक, सामाजिक र आर्थिक भूगोल
- 1.2 इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
 - 1.2.1 विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
 - 1.2.2 नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास
 - 1.2.3 नेपालमा लोकतन्त्रको लागि भएका जनआन्दोलनहरू
 - 1.2.4 नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला
- 1.3 शासनपद्धति र शासन - संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, अधिकारमा आधारित सवाल/विषयहरू र नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम
- 1.4 आर्थिक विकास
 - 1.4.1 नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, र विद्युत)
 - 1.4.2 नेपालको अर्थतन्त्रसँग सम्बद्ध योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवाल/विषयहरू
 - 1.4.3 नेपालको विश्वसँगको आर्थिक गतिविधिहरू
- 1.5 दिगो विकास, वातावरणीय पारिस्थिति, पर्यावरणीय संरक्षण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, बसोवास, प्रदूषण, प्राकृतिक स्रोत तथा राष्ट्रिय सम्पदाहरूको संरक्षण सम्बन्धी सामान्य सवालहरू
- 1.6 विज्ञान र प्रविधि
 - 1.6.1 प्रमुख वैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध वैज्ञानिक र तिनको योगदान
 - 1.6.2 विज्ञान र प्रविधिको मानव जीवन र समाजमा परेको प्रभाव
 - 1.6.3 क्रमविकाश, वंशाणु, स्वास्थ्य र रोग बारे सामान्य जानकारी
- 1.7 अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था
 - 1.7.1 सार्क सदस्य राष्ट्रहरू तथा चीन, संयुक्त राज्य अमेरिका, संयुक्त अधिराज्य, रुस, फ्रान्स, जर्मनी, स्वीजरल्याड र जापान जस्ता मुलुकहरूसँग नेपालको सम्बन्ध
 - 1.7.2 संयुक्त राष्ट्रसंघ प्रणाली, बहुपक्षिय व्यवस्थापन र नेपाल
- 1.8 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू : जस्तै- राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य र संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू

Part (A)
(In English)

1. General Awareness

50 × 1= 50 Marks

- 1.1 **Geography** - physical, social and economic geography of Nepal and the World
- 1.2 **History, Culture and Social System**
 - 1.2.1 Major historical events of the World
 - 1.2.2 Political, economical and socio-cultural aspects of ancient, medieval and modern Nepalese history
 - 1.2.3 People's Movements for democracy in Nepal
 - 1.2.4 Prevalent religions, culture, ethnicity, languages, literature and art of Nepal
- 1.3 **Polity and Governance** – constitution, political system, right based issues and evolution of the Nepalese Administrative System
- 1.4 **Economic Development**
 - 1.4.1 Infrastructure development in Nepal (agriculture, industry, trade, tourism, transportation, communication, education, health and electricity)
 - 1.4.2 The Nepalese economic issues relating to planning, mobilization of resources, growth, development and employment
 - 1.4.3 Nepal's economic interaction with the World
- 1.5 **General Issues** on sustainable development, environmental ecology, ecological preservation, bio-diversity, climate change, demography, urbanization, settlement, pollution, conservation of natural resources and national heritage
- 1.6 **Science and Technology**
 - 1.6.1 Major scientific discoveries and inventions, famous scientists and their contributions
 - 1.6.2 Impact of science & technology in human life and society
 - 1.6.3 General information on evolution, heredity, health and diseases
- 1.7 **International Affairs and International Institutions**
 - 1.7.1 Nepal's relations with the SAARC member countries and other countries such as China, United States of America, United Kingdom, Russia, France, Germany, Switzerland and Japan
 - 1.7.2 UN System, multilateral arrangements and Nepal
- 1.8 **Major Events and Current Affairs of National and International Importance;** such as political, social, cultural, economic, scientific, sports, books, prizes/rewards, arts, literature and music as well as noted personalities and thinkers

Part (B)

2. Aptitude Test

30 × 1 = 30 Marks

- 2.1 Verbal reasoning such as series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, courses of action, etc $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.2 Non-verbal reasoning such as series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, dot situation, water images, mirror images, embedded figures, etc. $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.3 Quantitative aptitude such as arithmetical reasoning / operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, etc. $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.4 General mental ability, logical reasoning and analytical ability $6 \times 1 = 6$ Marks
- 2.5 Data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency $6 \times 1 = 6$ Marks

Part (C)

3. English Language Competence Test

20 × 1 = 20 Marks

3.1 Comprehension:

$5 \times 1 = 5$ Marks

Questions will be asked based on the passage given. The questions will try to accommodate the following areas:

- Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based

3.2 Vocabulary:

$7 \times 1 = 7$ Marks

Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:

- Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones

3.3 Syntactic ability:

$8 \times 1 = 8$ Marks

Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:

- Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions / conjunctions and Parts of speech

Note: - This above **English Language Competence Test** syllabus is devised for assessing the proficiency of the English language of candidates. With the view to assess the candidates' language competence, the syllabus aims:

- to test the understanding of their language through reading comprehension,
- to map the range of their vocabulary,
- to examine their syntactic ability.

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

The nature and standard of questions in **English Language Competence Test** will be such that an educated Class XII level person will be able to answer them without any specialized study.

द्रष्टव्य :- प्रथम पत्र प्रशासनिक अभिरुचि परीक्षणको सामान्य सचेतनाको **Part (A)** का पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट यथासम्भव Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत गरी निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

Table of Specification

Unit No.	Contents Title	No. of items	Specification		Remarks
			Level I (60%)	Level II (40%)	
1.1	भूगोल	6	14	10	Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत
1.2	इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था	6			
1.3	शासनपद्धति र शासन	6			
1.4	आर्थिक विकास	6			
1.5	दिगो विकास, वातावरणीय पारिस्थिति,....	6	16	10	Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत
1.6	विज्ञान र प्रविधि	6			
1.7	अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था	6			
1.8	राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू	8			
Total		50	30	20	

Level I Questions

(चार विकल्पमात्र भएका सामान्य बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू)

Level II Questions

(चार भन्दा विकल्प बढि विकल्प हुन सक्ने तर चार विकल्पमात्र प्रदान गरिएका बहुवैकल्पिक स्वरूपका तर ठिक-बेठिक, जोडामिलाउने, खालि ठाउँ भर्ने, कारण र प्रभाव सम्बन्ध प्रश्नहरू, नमिल्दो छुट्ट्याउने प्रश्नहरू)

प्रथम पत्र: सामान्य सचेतनाका नमुना प्रश्नहरू

Sample Questions: Paper I

Part A - General Awareness

Level I questions

1. निम्न मध्येमा व्यापारिक वायु (Trade winds) कहाँ पाइन्छ ?

- A) युरोप माथि
- B) केप अफ गूड होप मा
- C) अट्लान्टिक महासागर (Atlantic Ocean) मा
- D) अयनमण्डल (Tropics) बीच र भूमध्य रेखा (Equator) मा

Where does the Trade wind exist amongst the following?

- A) Above Europe
- B) In the Cape of Good Hope
- C) In the Atlantic Ocean
- D) Between Tropics and in the Equator

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2. मध्यकालमा बनेका काठका धेरै मूर्तिहरु.....को काष्ठकला संग्रहालयमा संरक्षित छन् ।
Many of the wooden idols, made in the middle age have been conserved in the Wooden Museum of
- A) पाटन (Patan)
B) काठमाडौं (Kathmandu)
C) भक्तपुर (Bhaktapur)
D) कीर्तिपुर (Kirtipur)
3. कुन जलवायविक प्रदेशमा न्यूनतम ताप भिन्नता भेटिन्छ ?
A) भूमध्य प्रदेश B) मनसून प्रदेश C) उष्ण प्रदेश D) भूमध्य सागरीय
In which climate zone does the minimum difference in temperature exist?
A) Equator Zone B) Monsoon Zone C) Tropical Zone D) Equator Ocean
4. नेपालमा जिल्ला स्थित प्रशासनिक संरचनामा मौजा, प्रगान्ना र जिल्ला भन्ने तीन तह कुन कालमा थियो ?
A) पञ्चायत काल B) राणा काल C) लिच्छवी काल D) मल्लकाल
In which period there were the three levels of district administration i.e., Mauja, Praganna and Jilla, existed in Nepal?
A) Panchayat Period B) Rana period C) Lichhavi period D) Malla Period
5. सूर्यको अवलोकन गर्न सकिने यन्त्रलाई के भनिन्छ ?
A) हेलियोग्राफी B) टेलिस्कोप C) हेलिस्कोप D) टेलिग्राफी
What is the name of the instrument through which sun can be observed?
A) Heliography B) Telescope C) Helescope D) Telegraphy

Level II questions

6. तलका कथनहरु ठीक, गलत के हुन छुट्याउनु होस् ?
1. नेपालको मौलिक शैली मानिने प्यागोडा शैलीका मन्दिर निर्माणमा ईटा र काठको प्रयोग हुन्छ ।
2. थकाली समुदायमा पाइने ढिकुर प्रथा एउटा परम्परागत नाचगान गर्ने घर हो ।
A) 1 र 2 दुवै ठीक B) 1 र 2 दुवै गलत
C) 1 ठीक तर 2 गलत D) 1 गलत तर 2 ठीक
Find out whether the following statements are right or wrong?
1. Bricks and wood are used in the construction of the Pagoda style temple which is rendered as the original style in Nepal.
2. Dhikur system, prevailing in the Thakali community, is a house for performing traditional dance.
A) Both 1 and 2 are right B) Both 1 and 2 are wrong
C) 1 is right but 2 is wrong D) 1 is wrong but 2 is right
7. समूह I र II मा जोडा मिलाउनुहोस् र कोडबाट सही उत्तर छान्नुहोस् ।
Match Group I with Group II and choose the correct answer from the code.
समूह (Group) I	समूह (Group) II
a) Aristotle	1. Theory of surplus value
b) Socrates	2. The politics
c) Abraham Lincoln	3. Hemlock
d) Karl Marx	4. Slavery System

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

कोड (Code)

	a	b	c	d
A)	4	1	2	3
B)	3	4	1	2
C)	2	3	4	1
D)	1	2	3	4

8. तल दिइएको प्रश्नमा दुई वटा स्टेटमेण्ट उल्लेख गरिएको छ, पहिलोलाई भनाई (Assertion) र अर्कोलाई कारण (Reason) भनिएको छ। प्रश्नमा दिइएको Statement बारे निम्न कोडहरूको आधारमा ठीक उत्तर रोज्नुहोस्।
- भनाई (A) :- पितृत्व ठेगान लगाउन तथा हत्या बलात्कार, मुद्दामा अपराधी पत्ता लगाउन DNA Finger Printing एउटा विश्वसनीय साधन बनेकोछ।
- कारण (R) :- मौका तहकीकातमा प्राप्त रौं, थुक, वीर्य आदि प्रमाणजन्य अवशेषहरू DNA Analysis का लागि पर्याप्त हुन्छन्।
- A) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् र कारण (R) भनाई (A) को ठीक व्याख्या (explanation) हो
- B) भनाई (A) र कारण (R) दुवै ठीक छन् र कारण (R) भनाई (A) को ठीक व्याख्या (explanation) होइन्
- C) भनाई (A) ठीक छ तर कारण (R) गलत छ
- D) भनाई (A) गलत छ तर कारण (R) ठीक छ

In the following question, two statements are given, the first one is called 'Assertion' and another is called 'Reason'. Regarding the Statement given in the question, choose the right answer on the basis of the following codes.

Assertion A: DNA finger printing has been a reliable means to find out the criminals determining paternity, murder and rape.

Reason (R): Remaining evidence such as hair, saliva, sperm, etc, found during the spot investigation, are sufficient for DNA analysis.

- A) Both the 'Assertion' and 'Reason' are right and the 'Reason' is the correct explanation of the 'Assertion'.
- B) Both the 'Assertion' and the 'Reason' are right and the 'Reason' is not the correct explanation of the 'Assertion'.
- C) 'Assertion' is right but the 'Reason' is wrong.
- D) 'Assertion' is wrong but the 'Reason' is right.
9. तल उल्लिखित महासन्धिहरूमा नेपाल पक्ष भएको छ।
1. बाल अधिकार सम्बन्धी महासन्धि
 2. महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन सम्बन्धी महासन्धि
 3. यातना तथा अन्य कुर अमानवीय या अपमानजनक व्यवहार वा दण्ड विरुद्धको महासन्धि
 4. दासत्व महासन्धि

उपरोक्त महासन्धि लागू भएको मितिको आधारमा तलका मध्ये कुन क्रम सही छ ?

Nepal has been the party in the following conventions.

1. Convention on Child Rights
2. Convention on the Elimination of all forms of Discrimination Against Women

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3. Convention against tortures and other severe inhuman or abusive behaviors or penalties.
4. Convention against slavery.

Which of the following order, on the basis of the date of the ratification is right?

- A) 4-3-2-1 B) 4-2-3-1 C) 2-3-4-1 D) 1-2-3-4

10. क्षेत्रफलका आधारमा सानोबाट ठूलो सार्क राष्ट्रहरूको क्रम कुन सही हो ?

- A) माल्दिभ्स, भुटान, नेपाल, श्रीलंका, पाकिस्तान, बंगलादेश, अफगानिस्तान, भारत
- B) भुटान, माल्दिभ्स, नेपाल, श्रीलंका, बंगलादेश, अफगानिस्तान, पाकिस्तान, भारत
- C) माल्दिभ्स, भुटान, श्रीलंका, नेपाल, अफगानिस्तान, बंगलादेश, पाकिस्तान, भारत
- D) माल्दिभ्स, भुटान, श्रीलंका, बंगलादेश, नेपाल, अफगानिस्तान, पाकिस्तान, भारत

Considering the area of the SAARC nations, which of the following is the right order of those nations, from the smallest to the largest?

- A) Maldives, Bhutan, Nepal, Srilanka, Pakistan, Bangladesh, Afghanistan, India
- B) Bhutan, Maldives, Nepal, Srilanka, Bangladesh, Afghanistan, Pakistan and India
- C) Maldives, Bhutan, Srilanka, Nepal, Afghanistan, Bangladesh, Pakistan, India
- D) Maldives, Bhutan, Srilanka, Bangladesh, Nepal Afghanistan, Pakistan, India.

11. जोडा मिलानमा (Matchings) तलको कुन चाँहि ठीक छ ?

Matching Group I with Group II, which of the following is correct?

समूह (Group) I	समूह (Group) II
a) अफ्रिका (Africa)	1. विषमताको महादेश (Continent of Extremes)
b) युरोप (Europe)	2. अँध्यारो महादेश (Dark continent)
c) सभाना (Savana)	3. संसारको छानो (Roof of the world)
d) पामिर (Pamir)	4. संसारको चिडियाखाना (Zoo of the world)
	5. प्रायद्वीपहरूको पनि प्रायद्वीप (Peninsula of Peninsulas)

- A) a-2, b-1, c-3, d-5 B) a-1, b-5, c-4, d-3
C) a-2, b-5, c-4, d-3 D) a-1, b-5, c-3, d-4

12. निम्नलिखित कथनहरू बारेमा विचार गर्नुहोस् :

1. पृथ्वी पूर्वबाट पश्चिमतिर घुम्छ ।
2. पृथ्वी पश्चिमबाट पूर्वतिर घुम्छ ।
3. भूमध्य रेखामा सबैभन्दा बढी गर्मी हुन्छ ।
4. प्रत्येक १ डिग्री देशान्तरमा ४ मिनेटको समय फरक पर्छ ।

माथि उल्लिखित कथनहरूमा कुन ठिक हो/ हुन् ?

- A) 1, 2 र 3 मात्र B) 2 मात्र
C) 2, 3 र 4 मात्र D) 2 र 3 मात्र

Think about the following statements:

1. The earth moves from east to west.
2. The earth moves from west to east.
3. The Equator is the hottest.

लोक सेवा आयोग

अप्रतिबन्धित (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

4. In each 1 degree longitude, the time different by four minutes.
Which of the above mentioned statements, is /are correct?
A) Only 1, 2, and 3 B) Only 2
C) Only 2, 3 and 4 D) Only 2 and 3

13. निम्नलिखित कथनहरू मध्ये कुन कथन ठीक होइन, छान्नुहोस् ।

- A) म्याग्नाकार्टालाई मानवअधिकार विकासको प्राचीन दस्तावेज मानिन्छ ।
B) औद्योगिक क्रान्तिको सुरुवात इटालीबाट भएको थियो ।
C) फ्रान्सको राज्यक्रान्तिलाई बौद्धिक क्रान्ति पनि भनिन्छ ।
D) भारतीय स्वतन्त्रता आन्दोलनमा सन् १९१९-१९४७ सम्मको अवधिलाई गान्धी युग भनेर पनि चिनिन्छ ।

Choose the statement which is not correct among the following:

- A) Magnacarta is rendered as the ancient document of human right development
B) Industrial revolution was started from Italy.
C) The state Revolution of France is also called Intellectual Revolution.
D) In the context of the Indian Independence Movement, the period from 1919 A.D. to 1947 A.D. is also known as the Gandhi Age.

14. सार्क राष्ट्रमा रहेका निम्नलिखित क्षेत्रीय केन्द्रहरूको तुलना गरी सही उत्तर कोडबाट छान्नुहोस् ।

Comparing the following Regional Centers established in the SAARC nations; choose the correct answer from the code.

राष्ट्र (Country)	क्षेत्रीय केन्द्र (Regional Centre)
1. नेपाल (Nepal)	i) Agricultural Centre (SAC)
2. बंगलादेश (Bangladesh)	ii) Forestry Centre (SFC)
3. भुटान (Bhutan)	iii) Energy Centre (SEC)
4. पाकिस्तान (Pakistan)	iv) Tuberculosis Centre (STC)

कोड (Code)

- A) 1-iii, 2-iv, 3-i, 4-ii
B) 2-i, 3-ii, 4-iii, 1-iv
C) 3-ii, 4-i, 1-iv, 2-iii
D) 4-iv, 1-iii, 2-ii, 3-i

Part (B)
Sample Questions of Aptitude Test

Verbal reasoning

- Find out the alternative which will replace the question mark.
O, T, T, F, F, S, S, E, (?)
A) E B) N C) O D) T
- 'Reading' is related to 'knowledge' in the same way as 'Work' is related to:
A) Money B) Engagement C) Employment D) Experience
- In the following find out the alternative which will replace the question mark.
Parts : Strap :: Wolf : ?
A) Fox B) Animal C) Flow D) Wood
- If TABLET is coded as UACMET in a certain language, then how is CAPSULE written in that code?
A) BAORUKE B) DAQTUME C) BAQRUKE D) DAOTUME
- Choose the word which is different from the rest.
A) Anger B) Anxiety C) Feeling D) Joy
- The houses of A and B face each other on a road going north-south. A's being on the western side. A comes out of his house, turns left, travels 5 m, turns right, travels 12 m to the front of D's house. B does exactly the same and reaches the front of C's house. In this context, which one of the following statements is correct?
A) C and D live on the same street.
B) C's house faces south.
C) The houses of C and D are less than 30 m apart.
D) None of the above
- If the 1st & 2nd , 3rd & 4th , 5th & 6th and so on are interchanged in the A to Z alphabetical series. Then what is the fifteenth number?
A) N B) O C) P D) Q

Direction: In the following, two statements numbered I and II are given. There may be cause and effect relationship between the two statements. These two statements may be the effect of the same cause or independent causes. These statements may be independent causes without having any relationship. Read both the statements and answer as:

- A) If statement I is the cause and statement II is its effect
B) If statement II is the cause and statement I is its effect
C) If both the statements I and II are independent causes
D) If both the statements I and II are effects of independent causes
- Statements:
I. There has been a high increase in the incidents of atrocities against women in the city during the past few months.
II. The police authority has been unable to nab the culprits who are committing crime against women.

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

9. What is missing letter?

E	C	O
B	A	B
G	B	N
D	B	?

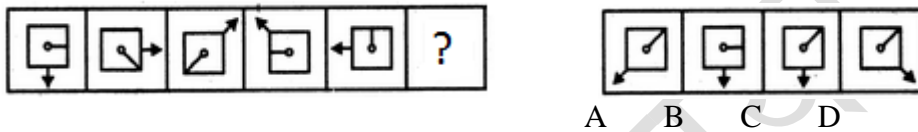
- A) H B) T C) K D) E

10. In a class of 45 students, a boy is ranked 20th. When two boys joined, his rank was dropped by one. What is his new rank from the end?

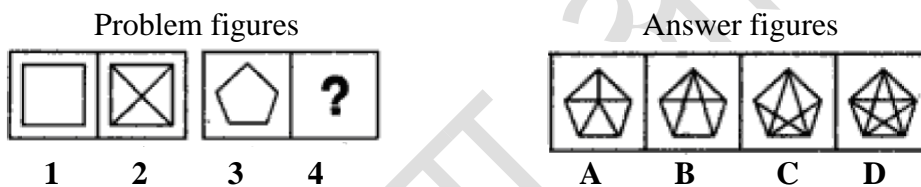
- A) 25th B) 26th C) 27th D) 28th

Non-verbal reasoning

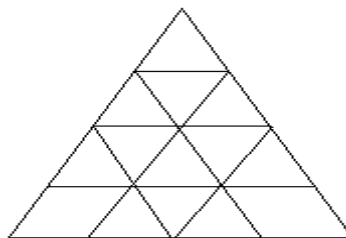
11. Which figure should replace the question mark?

12. What would replace the question mark (?) in figure 4.

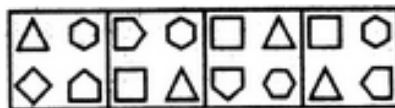

13. What is the total number of triangles in the below grid?

- A) 22 B) 23 C) 26 D) 27

14. Choose the figure which is different from the rest

- A B C D

15. Which of the following diagrams indicates the best relation between Examination, Questions and Practice?

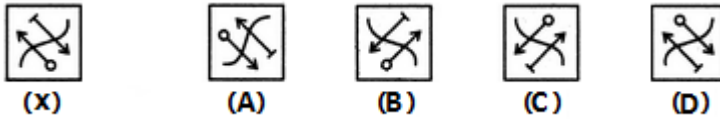

- A B C D

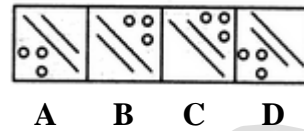
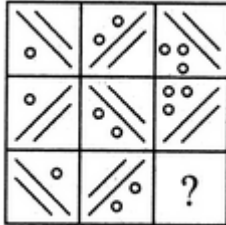
लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

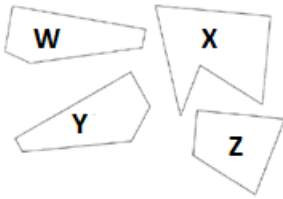
16. Choose the correct water image of the given figure (X) from amongst the four alternatives.

17. Complete the figure matrix.

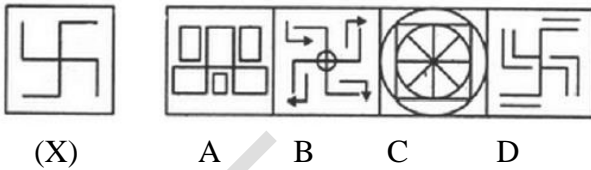

18. Which three pieces below, when fitted together, will form a perfect square?

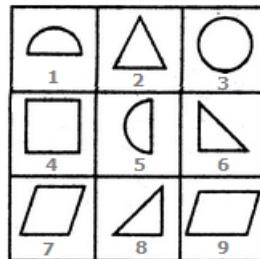

- A) WXY B) XYZ C) WXY D) WXZ

19. Find out the alternative figure which contains figure(X) as its part.

20. Group the given figures into three classes using each figure only once.

- A) 1,3,5 ; 2,6,9 ; 4,7,8
 B) 2,3,4 ; 5,6,8 ; 9,1,7
 C) 1,3,5 ; 2,6,8 ; 4,7,9
 D) 3,2,4 ; 6,5,8 ; 7,9,1

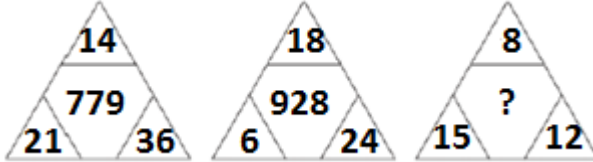
Quantitative aptitude

21. What number should come next?

8, 6, 9, 23, 87, ...

- A) 174 B) 226 C) 324 D) 429

22. What number should replace the question mark?

- A) 463 B) 453 C) 435 D) 47

23. A student on her first 4 tests received an average score of N points. If she exceeds her previous average score by 20 points on her fifth test, then what is the average score for the first 5 tests?

- A) $N + 20$ B) $N + 10$ C) $N + 4$ D) $N + 5$

24. Find out the wrong number in the given sequence of numbers.

1, 2, 6, 15, 31, 56, 91

- A) 6 B) 31 C) 56 D) 91

25. Baglung is located in Western Nepal and some Baglunge (people of Baglung) can speak Nepali and some can speak Magar. If 70% of Baglunge speaks Nepali and 60% of Baglunge speaks Magar, what is the minimum percentage of Magar speaking Baglunge that also speak Nepali?

- A) 10% B) 15% C) 20% D) 30%

26. Ten teams are participating in a National Football League. If each team plays the other teams 2 times, the total number of games the League will play is ...

- A) 45 B) 55 C) 90 D) 100

27. There are 21 juice bottles out of which 7 bottles are full, 7 are half-full and the remaining 7 are empty to be divided amongst 3 friends equally. You don't have any measuring device. After dividing them (both bottles and juice) equally how much empty bottles each will get?

- A) 0 B) 2 C) 3 D) 4

28. Two numbers are in the ratio 5:4 and their difference is 10. What is the larger number?

- A) 30 B) 40 C) 50 D) 60

29. A shopkeeper fills a basket with eggs in a such way that the number of eggs added on each successive day is the same as the number already present in the basket. This way the basket gets completely filled in 12 days. After how many days the basket was half ($1/2$) full?

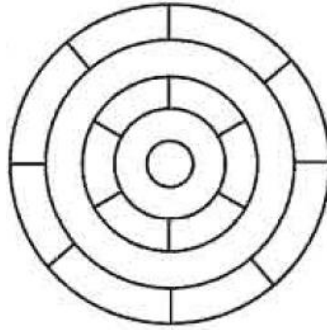
- A) 11 B) 10 C) 9 D) 6

30. If the seventh day of a month is three days earlier than Friday, what day will it be on the sixteenth day of the month?

- A) Sunday B) Tuesday C) Thursday D) Friday

General mental ability, logical reasoning and analytical ability

31. K is heavier than N. M weighs less than N. L is heavier than M but lighter than N. Which of the following statements is NOT true?
 A) K weighs more than M. B) N weighs less than K.
 C) M weighs more than K. C) M is the lightest of all.
32. What is the minimum number of different colours required to paint the figure given below such that no two adjacent regions have the same colour?

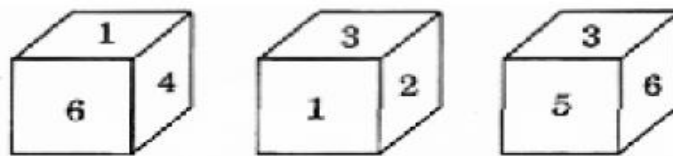
- A) 2 B) 3 C) 4 D) 6

33. There are four houses on one side of a city street. Each house belongs to a different person who lives in the house. The owners of the houses are A, B, C and D. Each owns one car and the colours of these cars are white, red, blue and green. Furthermore:
 1. D owns the white car
 2. B's house is not at either end of the street
 3. A owns the second house from the left
 4. C owns the blue car

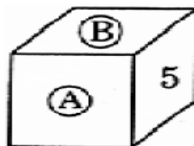
Which people own the red and the green cars?

- A) B and A B) C and B C) D and A D) C and D

34. A cube has six numbers marked 1, 2, 3, 4, 5 and 6 on its faces. Three views of the cube are shown below:

What possible numbers can exist on the two faces marked (A) and (B), respectively on the cube?

- A) 2 and 3 B) 6 and 1 C) 1 and 4 D) 3 and 1

लोक सेवा आयोग

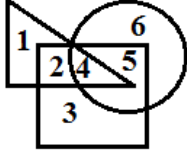
अप्रतिबंधित (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

35. If D is the brother of B, how B is related to C? To answer this question which of the statements is/are necessary?

1. The son of D is the grandson of C.
2. B is the sister of D.

A) Only 1 B) Only 2 C) Either 1 or 2 D) 1 and 2 both are required

36. Consider the following figure:

In the above figure, triangle represents girls, the square represents sports persons and the circle represents coaches. Which portion in the figure represents girls, who are sports persons, but not coaches?

A) 4 B) 2 C) 1 D) 3

Read the following passage and answer the 3 (three) items that follow:

In a survey regarding a proposed measure to be introduced, 2878 persons took part of which 1652 were males. 1226 persons voted against the proposal of which 796 were males. 1425 persons voted for the proposal. 196 females were undecided.

37. How many females voted for the proposal?

A) 430 B) 600
C) 624 D) 640

38. How many males were undecided?

A) 31 B) 227
C) 426 D) 581

39. How many females were not in favour of the proposal?

A) 430 B) 496
C) 586 D) 1226

40. Of the following statements, there are two statements both of which cannot be true but both can be false. Which are these two statements?

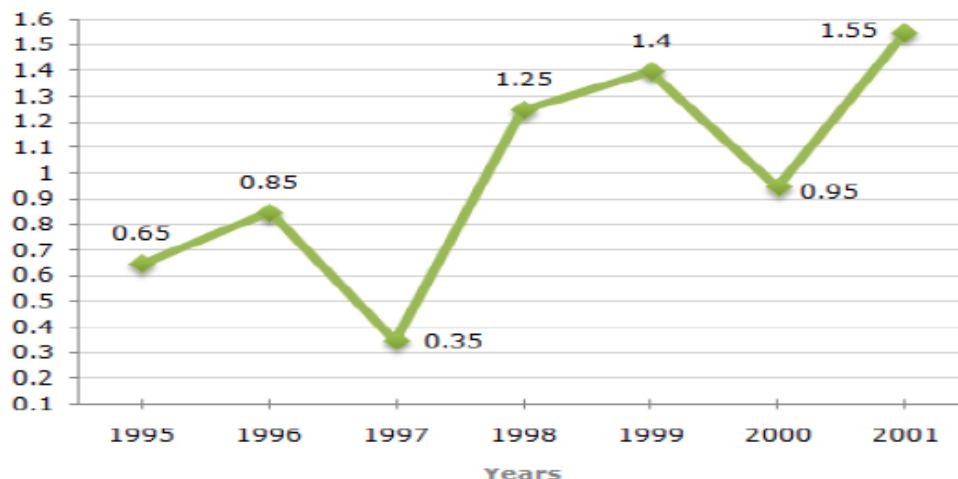
1. All machines make noise.
2. Some machines are noisy.
3. No machine makes noise.
4. Some machines are not noisy.

A) 1 and 2
B) 3 and 4
C) 1 and 3
D) 2 and 4

Data interpretation

The following line graph gives the ratio of the amounts of imports to the amount of exports of the certain country for the period from 1995 to 2001.

Ratio of Value of Imports to Exports Over the Years

Using the above graph and answer the next 5 questions.

41. The imports were minimum proportionate to the exports of the Country in the year?
A) 1996 B) 1997 C) 2000 D) 2001
42. What was the percentage increase in imports from 1997 to 1998?
A) 72 B) 56 C) 28 D) Data inadequate
43. If the imports of the country in 1996 was Rs. 272 million, the exports from the country in 1996 was?
A) Rs. 370 million B) Rs. 320 million C) Rs. 280 million D) Rs. 275 million
44. In how many of the given years were the exports more than the imports?
A) 1 year B) 2 years C) 3 years D) 4 years
45. The imports were maximum proportionate to the exports of the Country in the year?
A) 1996 B) 1997 C) 2000 D) 2001

Study the following table and answer the questions.

**Classification of 100 Students Based on the Marks Obtained by them
in Paper I and Paper II in an Examination.**

Subject	Marks out of 50				
	40 and above	30 and above	20 and above	10 and above	0 and above
Paper I	9	32	80	92	100
Paper II	4	21	66	81	100
Average (Aggregate)	7	27	73	87	100

लोक सेवा आयोग

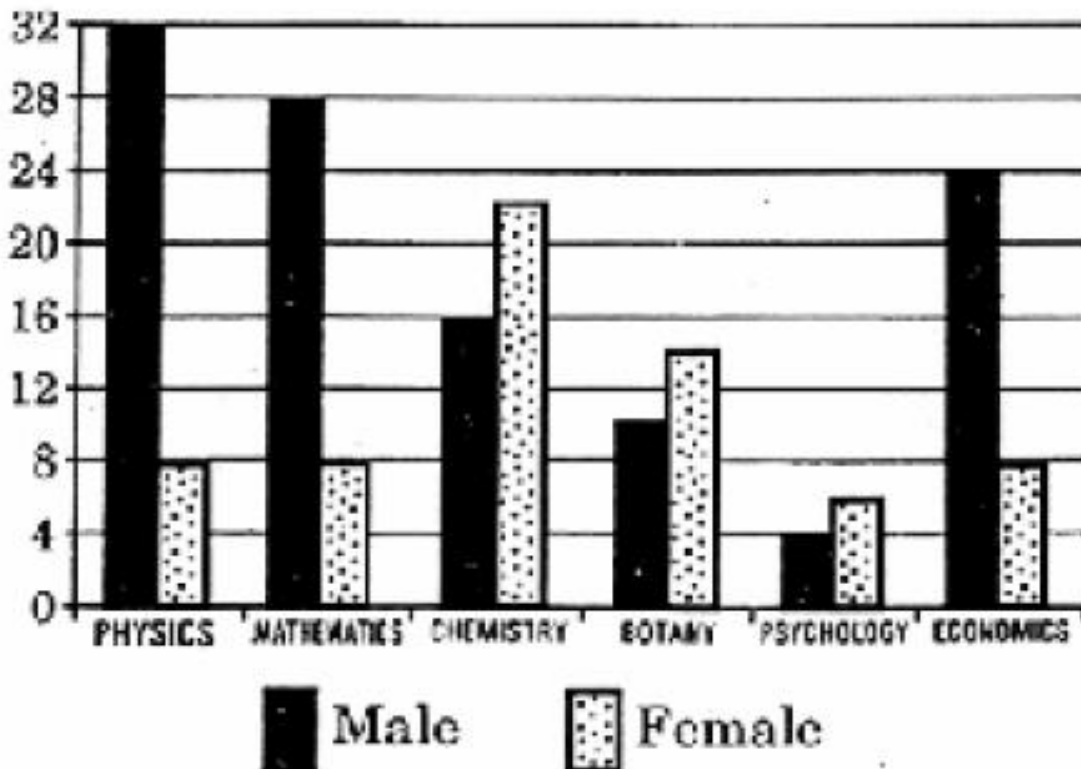
अप्रतिधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्राकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

46. What is the different between the number of students passed with 30 as cut-off marks in Paper-II and those passed with 30 as cut-off marks in aggregate?
A) 3 B) 4 C) 5 D) 6
47. If at least 60% marks in Paper- I are required for pursuing higher studies in science, how many students will be eligible to pursue higher studies in science?
A) 0 B) 9 C) 18 D) 32
48. The percentage of number of students getting at least 60% marks in Paper-II over those getting at least 40% marks in aggregate, is approximately?
A) 20% B) 27% C) 29% D) 30%
49. The number of students scoring less than 40% marks in aggregate is?
A) 7 B) 13 C) 14 D) 27
50. If it is known that at least 23 students were eligible for a symposium on Paper-II, then the minimum qualifying marks in Paper-II for eligibility to symposium would lie in the range?
A) Below 20 B) 20 - 30 C) 30 - 40 D) 40 -45

Directions for the following 5 (five) items:

Study the two figures given below and answer the five items that follow:

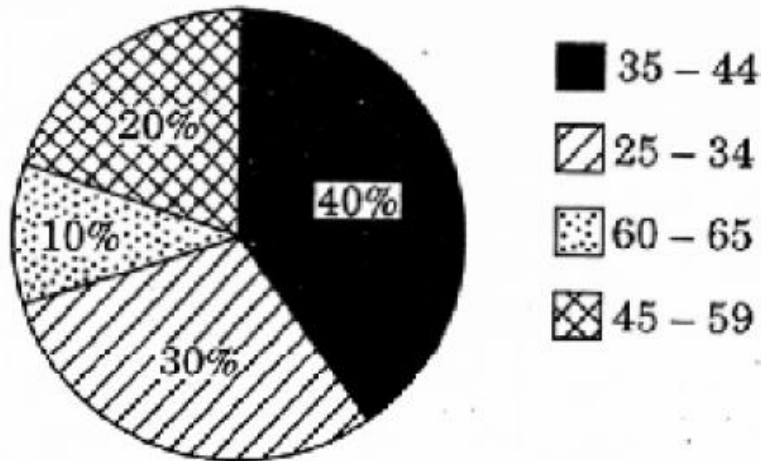
Figure 1: Number of Professors in selected disciplines in a University by sex

लोक सेवा आयोग

अप्रतिष्ठिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Figure 2: Age of Physics Professors

51. How many Physics Professors belong to the age group 35 – 44?
A) 18 B) 16 C) 14 D) 12
52. Which one of the following disciplines has the highest ratio of males to females?
A) Physics B) Mathematics C) Chemistry D) Economics
53. What percentage of all Psychology Professors are females?
A) 40 % B) 50 % C) 60 % D) 70 %
54. If the number of female Physics professors in the age group 25 – 34 equals 25% of all the Physics Professors in that age group, then what is the number of male Physics Professors in the age group 25 – 34?
A) 2 B) 3 C) 6 D) 9
55. If the Psychology professors in the University constitute 2% of all the professors in the University, then what is the number of professors in the University?
A) 400 B) 500 C) 600 D) 700

Directions for the following 5 (five) items:

Study the table given below and answer the five items that follow:

Four students W,X,Y,Z appeared in four papers, I,II,III and IV in a test. Their scores out of 100 are given below:

Students	Papers			
	I	II	III	IV
W	60	81	45	55
X	59	43	51	A
Y	74	A	71	65
Z	72	76	A	68

Where 'A' stands for absent

56. Which candidate has secured between 60-65% marks in aggregate?
A) W B) X C) Y D) Z
57. Who has obtained the lowest average in aggregate?
A) W B) X C) Y D) Z
58. Who has obtained the highest average in aggregate?
A) W B) X C) Y D) Z
59. In which paper the lowest marks were obtained by the candidates?
A) I B) II C) III D) IV
60. Which candidate has secured the highest percentage in the papers appeared?
A) W B) X C) Y D) Z

Part (C): -

Sample Questions of English Language Competence Test

Set 1

Read the passage below and answer the questions that follow.

Passage I

Oak and Company

Richard Mabey

1 If tree families had family trees the oak would have one of the oldest and grandest of all. There are more than 500 different species, and over the last million years they have spread, in various shapes and forms, over most of the northern half of the earth. There are mountain oaks, swamp oaks, evergreen oaks, weeping oaks, and oaks on **windswept** cliffs that never reach more than two or three feet in height. One kind in Spain has such a spongy bark that it is used to make cork, so there are soft oaks, too. But for most of us, oak means just one kind of tree: the tough, rugged **giant** that has played such a part in history and legend, and been so important in the woodlands of Europe and North America.

2 Perhaps we have been unfair to other trees, but the forest oaks deserve their fame. They are hardy, essay-going, and not all **fussy** about whether they grow. They can reach a great age—even a thousand of years, though most are cut down long before this. Their squat trunks and twisted branches, looking like clenched wooden muscles, can **stand up to** the worst kinds of weather.

3 On top of all this, timber cut from oaks is as strong and remarkable as the trees themselves. It is solid and hard-wearing, as good for furniture as it is for firewood. Before the days of steel and concrete it made the frames of houses and ships. If we had to invent a new kind of timber it would be hard to think up anything better.

4 Yet it isn't just humans who find oaks the most useful of trees. Over the ages a huge number of animals and plants have learned to **live off**—and in—the oaks. It is tempting to say that a full-grown oak is like a house, but it is really more like a city—a whole community of creatures travelling, working, eating, sleeping, singing, and **bringing up** young, on every part from the topmost spring buds to the dead gash blasted out by a lightening flash.

Comprehension Questions:

(5×1=5)

Choose the correct alternative.

1. Which statement is closest to the main idea expressed in the first paragraph?
 - A. that there are varieties of oaks
 - B. that trees like oaks are family trees
 - C. most people think that there is only one type of oak
 - D. the best kind of oak is found in Spain

2. By giving example of a kind of oak found in Spain, the writer proves—
 - A. there are soft oaks
 - B. oaks can be useful
 - C. cork manufacturing industry depends on oaks
 - D. our thinking of oak as a hard wood is wrong
3. All the statements below are true, except—
 - A. there are varieties of oaks
 - B. oaks primarily grow in Northern part of the earth
 - C. oaks have muscles like human beings
 - D. steel is used nowadays as building material for which oaks were used in the past
4. The sentence “If we had to invent a new kind of timber it would be hard to think up anything better” means—
 - A. We cannot invent a new kind of timber
 - B. It is hard to think about a new timber
 - C. It is hard to find a better timber than oak
 - D. It’s time that we better think of a new timber than oak
5. Which statement best expresses the idea expressed in paragraph 4?
 - A. Animals and birds make homes in oaks
 - B. Sometimes lightening strikes oaks
 - C. Plants also depend on oaks
 - D. Not only humans but also animals and plants find oaks useful

Vocabulary Questions:

(7×1=7)

6. The closest meaning of the word “giant” in paragraph 1 is---
 - A. legendary huge humanlike beings
 - B. a powerful living being
 - C. a being who has history and legend
 - D. strong and having a great size
7. The phrase “stand up to” in paragraph 2 means—
 - A. Standing erect
 - B. Rise to a erect position
 - C. Support oneself
 - D. Be equally capable in strength and power
8. “Bring up” in paragraph 4 means—
 - A. Raise children or babies
 - B. Bring something from another place
 - C. Come closer to an object
 - D. Push something to a higher plane

लोक सेवा आयोग

अप्रतिबन्धित (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

9. The closest opposite meaning of the word “fussy” in paragraph 2 is—
A. Selective
B. Choosy
C. Hard to please
D. Easy-going
10. Which grammar class (parts of speech) the “windswept” in paragraph 1 belongs to?
A. Noun
B. Verb
C. Adjective
D. Compound word

Syntactic Ability Questions:

(8×1=8)

Choose the correct alternative.

11. Which sentence indicates that John earned some money?
A. John nearly earned \$ 100.
B. John earned nearly \$ 100.
C. Both a and b
D. None of the above
12. Which sentence is best active version of the sentence “The computer disk was damaged by electric shock”?
A. Someone damaged the computer disk.
B. The computer disk has been damaged by the electric shock.
C. The electric shock damaged the computer disk.
D. Due to electric shock, the computer disk was damaged.
13. Which one is the correct English expression?
A. John has been collecting stamps since 1996.
B. John collected stamps since 1996.
C. John had collected stamps since 1996.
D. Since 1996, John was collecting stamps.
14. Which preposition completes the sentence “I expect a lot of guest ____ Christmas.
A. in
B. at
C. on
D. for
15. Which alternative completes the sentence “Last year, we visited _____ St. Paul Cathedral in Vienna.
A. that
B. the
C. a
D. none

Set 2 - Sample Questions

Read the passage below and answer the questions that follow.

Passage I

Hibernation

Hibernation is one of the main adaptations that allow certain northern animals to survive long, cold winters. Hibernation is like a very deep sleep that allows animals to save their energy when there is little or no food available. The body functions of 'true hibernators' go through several changes while they are hibernating. Body temperature drops, and the heart rate slows. For example, a hibernating woodchuck's body temperature drops by more than 30 degrees Celsius, and its heart rate slows from 80 to 4 beats per minute! Other true hibernators include the jumping mouse, little brown bat, eastern chipmunk, and several ground squirrels. Other animals, such as the skunk and raccoon, are not considered true hibernators, as they wake up in the winter to feed, and their body functions do not change as much. Since they only sleep for a little bit at a time, the term *dormancy* or 'light sleeping' is used to describe their behavior. The largest animals to hibernate are bears. Their heart rate may slow down from a usual 40 –50 beats per minute to 8-12 beats per minute, but their body temperature changes very little, so they are able to wake up quickly.

Hibernating animals have a special substance in the blood called *hibernation inducement trigger*, or HIT. This substance becomes active in the fall, when the days become cooler and shorter. When HIT becomes active, the animals start preparing for winter. Some animals store food so that they can eat when they wake up, and some animals eat a lot in late summer and fall to add excess fat to their bodies. This fat keeps them warmer and acts as a source of energy while they are sleeping. Some animals also make changes to the places where they will sleep (dens). They add leaves and grasses to keep them warm.

Questions:

(5×1=5)

Choose the correct alternative.

1. Why do animals hibernate?
 - A. Animals hibernate to survive long.
 - B. Animals hibernate to adapt to the temperature.
 - C. Animals hibernate to save energy during the winter when there is little food for them to eat.
 - D. Animals hibernate to take a deep uninterrupted sleep.
2. What changes occur in the functions of an animal's body when it hibernates?
 - A. An animal's body temperature and its heart beat rise when it is hibernating.
 - B. An animal's body temperature drops and its heart beat quickens when it is hibernating.
 - C. An animal's body temperature drops and its heart beat slows when it is hibernating.
 - D. An animal's body temperature drops and its heart beat remain constant when it is hibernating.

3. Why are raccoons and skunks not 'true hibernators'?
- A. Because they wake up in the winter to eat. Additionally, the changes in the functions of their bodies aren't as great.
 - B. Because they sleep for a little bit of time only.
 - C. Because they do not wake up in winter to feed.
 - D. Because they feel hungry and get only light sleep.
4. When does HIT become active?
- A. HIT becomes active whenever the days become cooler and shorter.
 - B. HIT becomes active when the hibernating animals feel cold and are short of food.
 - C. HIT becomes active when winter is in the full swing.
 - D. HIT becomes active in the fall, when the days are shorter and the temperature cooler.
5. How do animals prepare for hibernation?
- A. To prepare for hibernation, animals store food, eat a lot to add excess fat to their bodies and add leaves and grasses to their dens to keep them warm while they sleep.
 - B. To prepare for hibernation, animals store food and gather leaves and grasses to their dens to keep them warm while they sleep.
 - C. To prepare for hibernation, animals store food and eat a lot to add excess fat to their bodies.
 - D. To prepare for hibernation, animals eat a lot to add excess fat to their bodies and add leaves and grasses to their dens to keep them warm while they sleep.

Vocabulary Questions:

(7×1=7)

6. One who owns, enjoys and controls anything as property is a
- A. Lyric
 - B. Ruler
 - C. Possessor
 - D. Politician
7. "Discolor" literally means
- A. To give a wrong impression
 - B. To stain
 - C. To mix many colors
 - D. To displace
8. What is it to give a formal public speech?
- A. To guzzle
 - B. To orate
 - C. To proceed
 - D. To mumble
9. If something is not working normally, it is called
- A. Unfunctional
 - B. Functional
 - C. Dysfunctional
 - D. Malfunctional

10. "Darkness" does not go together with
- A. Dimness
 - B. brightness
 - C. drabness
 - D. murkiness

Syntactic Ability Questions:

(8×1=8)

Choose the correct alternative (the right word, phrase or clause) to complete the following conversation.

11. I have trouble -----.
- A. to remember my password
 - B. to remembering my password
 - C. remembering my password
 - D. remember my password
12. The board meeting was held -----.
- A. at Tuesday
 - B. on Tuesday
 - C. from Tuesday
 - D. in Tuesday
13. They will lose their reputation, -----.
- A. if they do not replace the damaged product.
 - B. if they did not replace the damaged product
 - C. if they have replaced the damaged product.
 - D. if they are replacing the damaged product.
14. Neither the manager nor the assistants -----.
- A. knows how the office building caught fire.
 - B. know how the office building caught fire.
 - C. have known how the office building caught fire.
 - D. were knowing how the office building caught fire.
15. They had better ----- . They are becoming weaker and weaker day by day.
- A. Stop smoking
 - B. Stopped smoking
 - C. stopping to smoke
 - D. to stop smoking

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (Second Phase)

द्वितीय पत्र:- शासन प्रणाली

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

१. राज्य र शासन

- १.१ शासनका आधारभूत पक्षहरू : अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषताहरू
- १.२ शासनको राजनैतिक तथा प्रशासनिक संरचना
- १.३ सूचनाको हक र पारदर्शिता
- १.४ राष्ट्र निर्माण र राज्य निर्माण
- १.५ नेपालको शासन प्रणाली
- १.६ राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापन : अवधारणा, क्षेत्र र नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरू
- १.७ बहुस्तरिय शासन र नेपाल : अनौपचारिक शासन, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारीतामूलक शासन, व्यावसायिक शासन र संयुक्त राष्ट्रसंघ

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

२. संविधान र कानून

- २.१ संविधानवाद
- २.२ नेपालमा संबैधानिक विकास
- २.३ नेपालको वर्तमान संविधान
 - २.३.१ मूलभूत विशेषताहरू, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
 - २.३.२ मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त र राज्यका नीतिहरू
 - २.३.३ संबैधानिक तथा कानून निर्मित निकायहरूको कार्य एवं तिनको कार्यक्षेत्र
- २.४ मानव अधिकार
- २.५ नागरिक चेतना, जनताका कर्तव्य र जिम्मेवारीहरू
- २.६ कानूनका श्रोतहरू तथा नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया
- २.७ कानूनको शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व तथा सकारात्मक विभेद

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

३. सार्वजनिक सेवा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापन

- ३.१ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- ३.२ सार्वजनिक सेवा प्रवाह
- ३.३ राजनैतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व
- ३.४ सार्वजनिक कोषको सदुपयोग, सदाचार र नैतिकता
- ३.५ सार्वजनिक व्यवस्थापन, निजामती सेवा र कर्मचारीतन्त्र
- ३.६ सार्वजनिक नीति : निर्माण प्रक्रिया र विश्लेषण
- ३.७ सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- ३.८ विद्युतीय शासन

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

४. श्रोत व्यवस्थापन र योजना

- ४.१ मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- ४.२ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन : नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- ४.३ नेपालमा सरकारी लेखा प्रणाली र लेखापरीक्षण प्रणाली
- ४.४ वित्तीय व्यवस्थापन र सामाजिक उत्तरदायित्व
- ४.५ विकास योजना र चालू आवधिक योजना
- ४.६ सहभागितामूलक योजना र विकास

Paper II: - Governance Systems

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. State and Governance

- 1.1 Fundamentals of governance: concept, context and characteristics
- 1.2 Political and administrative structures of governance
- 1.3 Right to information and transparency
- 1.4 Nation building and state building
- 1.5 Governance systems in Nepal
- 1.6 National security management: concept, scope and existing provisions of national security in Nepal
- 1.7 Multi-level governance and Nepal: informal governance, civil society governance, local governance, cooperative governance, corporate governance and United Nations Organization

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

2. Constitution and Law

- 2.1 Constitutionalism
- 2.2 Constitutional development in Nepal
- 2.3 Present constitution of Nepal
 - 2.3.1 Salient features, executive, legislative and judiciary
 - 2.3.2 Fundamental rights, directive principles and policies of the State
 - 2.3.3 Function and jurisdiction of constitutional and statutory bodies
- 2.4 Human rights
- 2.5 Civic sense, duties and responsibilities of people
- 2.6 Sources of law and law making process in Nepal
- 2.7 Rule of law, democratic values and norms, inclusion, proportional representation and affirmative action

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

3. Public Service and Public Management

- 3.1 Concept, functions, characteristics and role of public service
- 3.2 Public Service delivery
- 3.3 Political neutrality, commitment, transparency and accountability
- 3.4 Utilization of public funds, ethics and morality
- 3.5 Public management, civil service and bureaucracy
- 3.6 Public policy: formulation process and analysis
- 3.7 Public Service Charter
- 3.8 E-governance

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. Resource Management and Planning

- 4.1 Human Resource Management : procurement, development, utilization and maintenance
- 4.2 Public financial management: planning and budgeting system in Nepal
- 4.3 Government accounting and auditing system in Nepal
- 4.4 Financial management and social accountability
- 4.5 Development planning and current periodic plan
- 4.6 Participatory planning and development

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- शासन प्रणालीका नमूना प्रश्नहरू

Sample Questions: Paper II- Governance System

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. शासनको अवधारणा स्पष्ट गर्दै यसका आधारभूत पक्ष तथा विशेषताहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Clarifying the concept of governance, mention its fundamental aspects as well as features.
2. सूचनाको हकलाई सुदृढ पार्नमा पारदर्शिताले पुऱ्याएको योगदानको चर्चा गर्दै पारदर्शिताको सीमा उल्लेख गर्नुहोस् ।
Discuss the contribution of transparency in strengthening the Right to Information and also mention the limitation of transparency.
3. राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापनको क्षेत्र उल्लेख गर्नुहोस् । नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरूको संक्षिप्त समीक्षा गर्नुहोस् ।
Mention the scope of National Security Management. Briefly comment on the prevailing provisions of the national security of Nepal.

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. कानूनका श्रोतहरू उल्लेख गर्दै नेपालमा कानून निर्माणको प्रक्रिया प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
Mentioning the sources of law, present the process of law formulation in Nepal.
5. लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? नेपालमा यी मूल्य र मान्यताहरूको प्रयोग कसरी भएको पाउनु हुन्छ ? उल्लेख गर्नुहोस् ।
What do you understand by democratic value and norm? How are such values and norms practiced in Nepal? Mention.

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

6. सार्वजनिक सेवाको अवधारण उल्लेख गर्नुहोस् । सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तुल्याउन राजनैतिक तटस्थता, प्रतिबद्धता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वको ठूलो भूमिका हुन्छ भन्ने भनाइका सन्दर्भमा आफ्नो धारणा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
Mention the concept of public service delivery. State your own view in the context of the saying that there is the vital role of political neutrality, commitment, transparency and accountability to make public service delivery effective.
7. सार्वजनिक व्यवस्थापनका प्रमुख कार्यहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the major functions of public management.
8. सार्वजनिक नीतिलाई परिभाषित गर्दै सार्वजनिक नीति निर्माण प्रक्रिया प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
Defining public policy, present the process how public policy is formulated.

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

9. मानव श्रोत व्यवस्थापनका प्रमुख आयामहरूबारे संक्षिप्त चर्चा गर्नुहोस् ।
Briefly discuss the major dimensions of human resource management.
10. सहभागितामूलक योजनाका प्रमुख विशेषताहरू उल्लेख गर्दै नेपालको विकास प्रशासनमा सहभागितामूलक योजनाको अभ्यासको अवस्था दर्शाउनुहोस् ।
Mentioning the major features of participatory planning, present the status of the practice of participatory planning in the development administration of Nepal.

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र:- समसामयिक विषय

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

१. सामाजिक मामिलाहरु

- १.१ सामाजिक विवाद तथा द्वन्द्व
- १.२ सामाजिक न्याय तथा समानता
- १.३ सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण
- १.४ श्रोत/साधनहरुको वितरणमा न्याय : असमानता एवं सीमान्तीकरण (प्रादेशिक, जातजातिगत, लैङ्गिक, ग्रामीण तथा शहरी)
- १.५ सामाजिक संरक्षण/बचाउ, सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक जिम्मेवारी
- १.६ सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन
- १.७ जनसंख्या (बसोबास, बसाइसराइ, शहरीकरण, प्रौढावस्था, शरणार्थी, विस्थापित जनसंख्या)
- १.८ संगठित अपराध : विद्युतीय अपराध (cyber crime), बेचबिखन, मिलोमतो (cartelling)/ एकाधिकार(monopoly), आतङ्कवाद, भ्रष्टाचार र अवैध मुद्रा निर्मलीकरण
- १.९ खाद्य सम्प्रभुता र सुरक्षा

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

२. आर्थिक मामिलाहरु

- २.१ आर्थिक वृद्धि तथा आर्थिक विकास
- २.२ आर्थिक विकासका प्रमुख पक्षहरु : कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, वैदेशिक रोजगार तथा मानव संसाधन
- २.३ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक क्षेत्र, निजी क्षेत्र र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- २.४ वैदेशिक सहायता र अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग
- २.५ वैदेशिक लगानी: पोर्टफोलियो र प्रत्यक्ष
- २.६ प्रविधि हस्तान्तरण (बौद्धिक सम्पत्ति अधिकार समेत)
- २.७ व्यापार, बजार र श्रम उदारिकरण
- २.८ आर्थिक कूटनीति
- २.९ गरिबी र बेरोजगारी

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

३. विकाससँग सम्बद्ध मामिलाहरु

- ३.१ मानव विकास
- ३.२ पूर्वाधार विकास
- ३.३ दिगो विकास (भूमि, जल तथा प्राकृतिक श्रोतहरु : धान्न सक्ने क्षमता र विकास नीति)
- ३.४ विकास प्रक्रियामा राज्य र राज्य बाहेकका क्षेत्रहरुको भूमिका
- ३.५ शान्ति र द्वन्द्व सम्बेदनशील विकास
- ३.६ विकेन्द्रीकरण तथा स्थानीय स्वायत्त शासन
- ३.७ विकासमा नागरिकको संलग्नता
- ३.८ साभेदारी विकास तथा समुदायमा आधारित विकास
- ३.९ विकासमा सूचना-सञ्चार प्रविधिको भूमिका
- ३.१० विश्वव्यापीकरण र विकास

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

४. वातावरणसँग सम्बद्ध मामिलाहरू

- ४.१ पारिस्थितिक प्रणाली
- ४.२ जैविक विविधता तथा संरक्षण
- ४.३ जलवायु परिवर्तन र कार्बन व्यापार
- ४.४ वातावरणीय ह्रास
- ४.५ वनविनास
- ४.६ संकट/विपद् व्यवस्थापन
- ४.७ वातावरण र विकास
- ४.८ उर्जा संकट तथा उर्जा संरक्षण
- ४.९ प्रदूषण तथा फोहर-मैला व्यवस्थापन

.....

(In English)

Paper III: - Contemporary Issues

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. Social issues

- 1.1 Social disputes and conflict
- 1.2 Social justice and equality
- 1.3 Social and cultural transformation
- 1.4 Distributive justice of resources: disparities and marginalization (regional, caste/ethnicity, gender, rural and urban)
- 1.5 Social protection, social security and social responsibility
- 1.6 Cultural diversity and social mobilization
- 1.7 Population (settlement, migration, urbanization, aging, refugee, displaced population)
- 1.8 Organized crime: cyber crime, trafficking, cartelling/monopoly, terrorism, corruption and money laundering
- 1.9 Food sovereignty and security

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

2. Economic issues

- 2.1 Economic growth and economic development
- 2.2 Major aspects of economic development: agriculture, industry, trade, tourism, foreign employment and human resource
- 2.3 Role of public sector, private sector and cooperative in economic development
- 2.4 Foreign assistance and international co-operation
- 2.5 Foreign Investment: portfolio and direct
- 2.6 Technology transfer including intellectual property rights
- 2.7 Trade, market and labour liberalization
- 2.8 Economic diplomacy
- 2.9 Poverty and unemployment

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

3. Developmental Issues

- 3.1 Human development
- 3.2 Infrastructure development
- 3.3 Sustainable development (land, water and natural resources: carrying capacity and development policy)
- 3.4 Role of state and non-state actors in development process
- 3.5 Peace and conflict sensitive development
- 3.6 Decentralization and local self-governance
- 3.7 Citizen engagement in development
- 3.8 Partnership development and community based development
- 3.9 Role of Information and Communication Technology (ICT) in development
- 3.10 Globalization and development

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. Environmental Issues

- 4.1 Ecosystem
- 4.2 Bio-diversity and conservation
- 4.3 Climate change and carbon trade
- 4.4 Environment degradation
- 4.5 Deforestation
- 4.6 Crisis/Disaster management
- 4.7 Environment and development
- 4.8 Energy crisis and energy conservation
- 4.9 Pollution and waste management

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

तृतीय पत्र:- समसामयिक विषयका नमूना प्रश्नहरू

Sample Questions: Paper III- Contemporary Issues

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. द्वन्द्वले सामाजिक एवं सांस्कृतिक रूपान्तरणमा पार्ने सकारात्मक तथा नकारात्मक प्रभावहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention the positive and negative effects of conflict in social and cultural transformation?
2. “भ्रष्टाचार सामाजिक न्याय तथा समानताको महान शत्रु हो ।” यस भनाइप्रतिको आफ्नो धारणा प्रष्ट पार्नुहोस् ।
"Corruption is the great enemy of social justice and equality". Clearly present your view in this regard.
3. “खाद्य सम्प्रभुता” को अवधारणा स्पष्ट पार्दै विकासोन्मुख मुलुकमा खाद्य पदार्थको स्वस्थ र सहज आपूर्तिमा देखिएका प्रमुख व्यवधानहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Clearly spell out the concept of "food sovereignty", and also mention the major hindrances of the healthy and convenient supply of food materials in developing countries.

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

4. विकासोन्मुख मुलुकहरूको आर्थिक विकासमा सहकारी क्षेत्रको भूमिका बारे विवेचना गर्नुहोस् ।
Discuss the role of the co-operative sector in the economic development of developing nations.
5. गरिबी र बेरोजगारीबीचको अन्तरसम्बन्ध प्रष्ट्याउँदै यी दुवैको न्यूनीकरणका प्रभावकारी उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Clearly present the interrelationship between poverty and unemployment and suggest the effective measures for minimizing both of them.

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

6. मानव विकासका सूचकाङ्कहरू उल्लेख गर्नुहोस् । साथै सामाजिक आर्थिक विकासको साधन र साध्य मानव नै हो भन्ने भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस् ।
Write down the human development indicators and also justify that human is both the means and ends of the social- economic development.
7. शान्ति र द्वन्द्व सम्बन्धनशील विकासका आधारभूत तत्वहरूको संक्षिप्त विवेचना गर्नुहोस् ।
Briefly discuss the fundamental elements of peace and conflict sensitive development.
8. समुदायमा आधारित विकासका प्रमुख विशेषताहरू औल्याउँदै ग्रामीण विकासमा यसप्रकारको विकासको औचित्य उल्लेख गर्नुहोस् ।
Identifying the main characteristics of community based development, justify the rationale of such kind of development in rural development.

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

9. वातावरणीय ह्रासका प्रमुख कारकहरू औल्याउँदै तिनको नियन्त्रणका प्रभावकारी उपायहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
Identify the major factors responsible for environmental degradation and also mention the effective measures for their control.
10. विपद् व्यवस्थापनको अर्थ उल्लेख गर्नुहोस् । विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन कुनकुन पक्षहरूमा ध्यान पुऱ्याउनु पर्ने ठान्नुहुन्छ ? आफ्नो धारण लेख्नुहोस् ।
Mention the meaning of disaster management. In your opinion, what factors should be taken in consideration to make disaster management effective?

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला

प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

चतुर्थ पत्र:- सेवा समूह सम्बन्धी विषय

(प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवाको लागि मात्र)

खण्ड (A) – 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक व्यवस्थापनको परिचय र कार्यक्षेत्र
- १.२ कर्मचारी व्यवस्थापनका विविध पक्षहरु: निजामती सेवाको वर्गीकरण, भर्ना, छनौट, नियुक्ति, पदस्थापन, बढुवा, तलब सुविधा, उत्प्रेरण, वृत्ति विकास, कार्यसम्पादन मूल्यांकन र अवकाश
- १.३ संगठन: अवधारणा, प्रकृति, प्रकार र संगठनात्मक विकास
- १.४ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, पदसोपान, निर्णय प्रक्रिया, नेतृत्व, समन्वय, अधिकार प्रत्यायोजन र निक्षेपण, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- १.५ नेपालको सार्वजनिक प्रशासनको विकासक्रम, आधारभूत संरचना, विशेषता, सुधारका प्रयास एवं चुनौतीहरु
- १.६ व्यवस्थापन परीक्षण
- १.७ व्यवसायिकता, अनुशासन र आचार-संहिता
- १.८ नागरिकबाट सार्वजनिक कार्यहरुको मूल्यांकन : सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण र तेस्रो पक्ष मूल्यांकन
- १.९ सार्वजनिक व्यवस्थापनका नवीन प्रवृत्तिहरु
- १.१० सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा कम्प्युटर, इन्टरनेट, सामाजिक सञ्जाल, सूचना-सञ्चार प्रविधिको प्रयोग, अवसर तथा चुनौतीहरु

खण्ड (B) – 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

२. राजस्व प्रशासन

- २.१ आर्थिक कार्यप्रणाली
- २.२ राजस्वको अवधारणा र सिद्धान्त
- २.३ सार्वजनिक आय, सार्वजनिक खर्च र सार्वजनिक ऋणको अवधारणा
- २.४ नेपालमा कर प्रणाली: वर्तमान स्वरूप र कार्यान्वयनको अवस्था (मूल्य अभिवृद्धि कर, आयकर, अन्तशुल्क, भंसार महसूल, स्थानीय कर तथा अन्य करहरु)
- २.५ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँड
- २.६ आर्थिक नीति, वित्तीय नीति र मौद्रिक नीति
- २.७ बजेट चक्र: बजेट निर्माण, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कन

खण्ड (C) – 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

३. सरकारी आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन र प्रतिवेदन 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

- ३.१ सरकारी आर्थिक कारोवार : परीचय, विशेषता, कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन, खातामा प्रविष्टि र प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.२ दोहोरो लेखा प्रणाली, नगद र प्रोदभावीमा आधारित लेखा प्रणाली
- ३.३ खाता सूची (Charts of Accounts), एकल खाता कोष (TSA) तथा राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) सम्बन्धी जानकारी
- ३.४ सार्वजनिक सम्पती, जिन्सी तथा धरौटी लेखा
- ३.५ सार्वजनिक क्षेत्रको लेखामान र आर्थिक कार्यविधि सञ्चालन सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ३.६ सार्वजनिक खरीद व्यवस्थापन र यस सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था

४. लेखापरीक्षण प्रणाली

10 Marks × 1 Questions = 10 Marks

- ४.१ लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्त
- ४.२ सरकारी तथा संगठित क्षेत्र लेखापरीक्षण-मान

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.३ बेरुजु र बेरुजु फल्ल्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
- ४.४ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखापरीक्षण तथा सार्वजनिक संस्थानको लेखापरीक्षण
- ४.५ महालेखा परीक्षक र लेखापरीक्षण सम्बन्धी कानुनी व्यवस्था
- ४.६ लेखापरीक्षण सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरु (ICAN, INTOSAI, ASOSAI)

खण्ड (D) – 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

५. संसदीय प्रक्रिया र संघीय प्रणाली

- ५.१ संघीय प्रणाली र नेपालमा संघियता
- ५.२ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरु बीचको विधायिकी अन्तरसम्बन्ध
- ५.३ व्यवस्थापन कार्यविधि र कानून निर्माण प्रकृया
- ५.४ प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभा बीचको अन्तरसम्बन्ध
- ५.५ संसद, संसदीय समिति र संवैधानिक निकायहरु बीचको अन्तरसम्बन्ध
- ५.६ संसदीय पदाधिकारी, संसदीय दल र संसदमा प्रतिपक्षको भूमिका
- ५.७ सचिवालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको भूमिका
- ५.८ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सरकारी सेवा संचालन सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था र क्षेत्राधिकार
- ५.९ सांसद र निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको आचार-संहिता, अनुशासन, सदाचार र नैतिकता

(In English)

Paper IV: Service related subject

(For only Administrative, Audit and Parliament services)

Section (A) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

1. Public Management

- 1.1 Introduction and scope of public management
- 1.2 Various aspects of personnel management: classification of civil service, recruitment, selection, appointment, placement, promotion, compensation, motivation, career development, performance appraisal and separation from the service
- 1.3 Organization: concept, nature, type and organizational development
- 1.4 Directing, controlling, hierarchy, decision-making, leadership, coordination, delegation and devolution of authority, supervision, monitoring and evaluation in public management
- 1.5 Evolution of the public administration of Nepal, basic structure, features, efforts for reforms and challenges
- 1.6 Management audit
- 1.7 Professionalism, discipline and code of conduct
- 1.8 Citizens' involvement in the evaluation of public sector performances : Public hearing, social audit, public testing and third party evaluation
- 1.9 Innovative trends of public management
- 1.10 Use of computer, internet, social networking, information-communication technology in public service delivery; opportunities and challenges

Section (B) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

2. Revenue Administration

- 2.1 Financial procedures
- 2.2 Concept and principles of revenue

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 2.3 Concepts of public income, public expenditure and public debt
- 2.4 Tax system in Nepal : current structure and implementability (value added tax, income tax, excise duty, customs duty, local taxes and other taxes)
- 2.5 Intergovernmental financial transfer and revenue allocation
- 2.6 Economic policy, financial policy and monetary policy
- 2.7 Budget cycle: budget formulation, implementation and evaluation

Section (C) - 10 Marks × 3 Questions = 30 Marks

3. Accounting and Reporting of Government Financial Transactions (20 Marks)

- 3.1 Government financial transactions : Introduction, features, transaction analysis, primary record, ledger posting and provision related reporting system
- 3.2 Double entry-accounting system, cash and accrual based accounting system
- 3.3 General information about Chart of Accounts, Treasury Single Account (TSA) and Revenue Management Information System (RMIS)
- 3.4 Public assets, store / inventory and deposit accounting
- 3.5 Nepal Public Sector Accounting Standards and related legal provisions on financial procedures
- 3.6 Public procurement management and related legal provisions on public procurement

4. Auditing System (10 Marks)

- 4.1 Introduction, purpose, types, basic principles and importance of the auditing
- 4.2 Government and corporate sector auditing standards
- 4.3 Provisions related to irregularities and settlement of irregularities
- 4.4 Audit of federal, provincial and local levels and the state-owned enterprises
- 4.5 Legal provisions related to the Auditor General and auditing
- 4.6 National and international institutions related to auditing (ICAN, INTOSAI, ASOSAI)

Section (D) - 10 Marks × 2 Questions = 20 Marks

5. Parliamentary Process and Federal System

- 5.1 Federal system and federalism in Nepal
- 5.2 Legislative interrelation among the federal, provincial and local levels
- 5.3 Management procedures and law making process
- 5.4 Interrelation between the House of Representative and the National Assembly
- 5.5 Interrelation among Parliament, Parliamentary Committees and Constitutional Bodies
- 5.6 Role of Parliamentary Officials, Parliamentary Parties and Opposition in Parliament
- 5.7 Role of the Secretariat of Conduction and Management Committee
- 5.8 Jurisdictions and policy provisions related to the operation of government services in the federal, provincial and local levels
- 5.9 Code of conduct, discipline, integrity and ethics of Parliamentarians and elected representatives

लोक सेवा आयोग
अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अन्तिम चरण: - सीप परीक्षण, सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test, Group Test & Interview)

विषय:- सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (Information Technology Skill Test)

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
सूचना प्रविधि सीप परीक्षण (IT Skill Test)	१०	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
		Word processing	२ अङ्क	१० मिनेट
		Electronic Spreadsheet	१ अङ्क	
		Presentation System	१ अङ्क	
		Windows basic, Email and Internet	१ अङ्क	
जम्मा			१० अङ्क	२० मिनेट

Contents

1. Windows basic, Email and Internet

- Introduction to Graphical User Interface
- Use & Update of Antivirus
- Concept of virus, worm, spam etc.
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of file, folder, menu, toolbar
- Searching files and folders
- Internet browsing & searching the content in the web
- Creating Email ID, Using email and mail client tools
- Basic Network troubleshooting (checking network & internet connectivity)

2. Word processing

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Copying, Moving, Deleting and Formatting Text
- Paragraph formatting (alignment, indentation, spacing etc.)
- Creating lists with Bullets and Numbering
- Creating and Manipulating Tables
- Borders and Shading
- Creating Newspaper Style Documents Using Column
- Security Techniques of Document
- Inserting header, footer, page number, Graphics, Pictures, Symbols
- Page setting, previewing and printing of documents
- Mail merge

3. Presentation System

- Introduction to presentation application
- Creating, Opening & Saving Slides
- Formatting Slides, Slide design, Inserting header & footer
- Slide Show
- Animation
- Inserting Built-in picture, Picture, Table, Chart, Graphs, and Organization Chart etc.

4. Electronic Spreadsheet

- Organization of Electronic Spreadsheet applications (Cells, Rows, Columns, Worksheet, Workbook and Workspace)
- Creating, Opening and Saving Work Book
- Editing, Copying, Moving, Deleting Cell Contents
- Formatting Cells (Font, Border, Pattern, Alignment, Number , Protection, Margins and text wrap)
- Formatting Rows, Column and Sheets
- Using Formula with Relative and Absolute Cell Reference
- Using Basic Functions (IF, SUM, MAX, MIN, AVERAGE etc)
- Sorting and Filtering Data
- Inserting Header and Footer
- Page Setting, Previewing and Printing

प्रयोगात्मक सूचना प्रविधि सीप परीक्षणका नमुना प्रश्नहरू
(**Sample questions of Information Technology Skill Test**)

1. तल दिइएको देवनागरी Text लाई आधार मानी टाइप गर्नुहोस् । [2.5 अङ्क] (5 मिनेट)
(कम्तीमा 150 शब्दहरू भएको देवनागरी Text दिइनेछ ।)
2. तल दिइएको अंग्रेजी Text लाई आधार मानी टाइप गर्नुहोस् । [2.5 अङ्क] (5 मिनेट)
(कम्तीमा 200 शब्दहरू भएको अंग्रेजी Text दिइनेछ ।)
- (प्रश्न नं. ३, ४, ५ र ६ का लागि जम्मा 10 मिनेट)
3. Perform the following in Word Processing: [0.5×4 = 2 अङ्क]
 - A) Copy and paste the English text typed in question no. 2 in a new document.
 - B) Insert a table with 3 columns and 5 rows below the text.
 - C) Insert a picture.
 - D) Apply Page Border and save it.
4. Prepare a presentation for the following information. [0.5×2 = 1 अङ्क]
5. (PSC: Independent Constitutional Body,
6. Established: 15 June 1951,
7. Functions: selecting meritorious candidates for civil service)
- 8.
9. Prepare the worksheet as below and insert suitable formula to calculate average salary. [0.5×2 = 1 अङ्क]

S. No.	Name	Post	Salary
1	X	JS	32,000.00
2	Y	US	27,500.00
3	Z	SO	24,500.00
Average Salary:			

10. Perform the following: [1 अङ्क]
Set www.psc.gov.np as home page in your internet browser.

द्रष्टव्य :

- Word Processing, Presentation system, Electronic Spreadsheet / Windows basic, Email and Internet अन्तर्गतका feature हरु समावेश भएका १० मिनेटमा सकिने प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट बापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{5}$$

लोक सेवा आयोग

अप्रविधिक (परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा), राजपत्रांकित तृतीय श्रेणी, शाखा अधिकृत वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सामूहिक परीक्षण (Group Test)

सामूहिक परीक्षण व्यक्तित्व परीक्षण (Personality Test) को एक अंश हो । निजामती सेवाको क्षेत्र विस्तार तथा कार्य पद्धति परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम आदि माथि विचार-विमर्श, छलफल गरी तिनको अभूँ बढी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयन योग्य समाधान पहिल्याउने सम्बन्धमा उम्मेदवारहरूको क्षमता पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूल मर्म हो । । यसको लागि छलफल, विचार-विमर्श गरी परिस्थिति बुझ्न सक्ने, निर्णय दिने, जनतालाई क्रियाशील बनाउने, चित्त बुझाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने/गराउने, जस्ता कामका लागि लेखन क्षमताका साथसाथै समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले पहिचान गर्न सक्ने, वाकपटुता, शिष्टता, तर्कशक्तिको पनि आवश्यकता पर्दछ ।

त्यसैले यस परीक्षणमा उम्मेदवारहरूको बौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशिलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृत्ति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका अन्य गुणहरूको आंकलन अर्थात् परीक्षण र मूल्याङ्कन गर्नको लागि उम्मेदवारहरूलाई कुनै समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा सामूहिक छलफल गरी प्रभावकारी र कार्यान्वयन योग्य समाधान निकाल्न दिइन्छ ।

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिने छ । दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ । यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ ।

आयोगका अध्यक्ष/सदस्य	-	अध्यक्ष
मनोविज्ञ	-	सदस्य
दक्ष/विज्ञ (१ जना)	-	सदस्य

सामूहिक छलफलमा दिइने नमुना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि - उर्जा संकट, गरीबी निवारण, स्वास्थ्य बीमा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन जस्ता Topics मध्ये कुनै एक Topic मात्र दिइनेछ ।